

Če zobozdravnik brezplačno predvaja fonograme v svoji zasebni ordinaciji, ne gre za „priobčitev javnosti“ v smislu prava Unije

Tako predvajanje zato proizvajalcem fonogramov ne daje pravice do nadomestila

Pravo Unije¹ državam članicam nalaga, da s svojo zakonodajo zagotovijo, da imajo proizvajalci fonogramov, ki so objavljeni v komercialne namene, pravico do enkratnega pravičnega nadomestila, ki ga plačajo uporabniki teh fonogramov pri brezžičnem oddajanju ali pri kakršnikoli priobčitvi javnosti.

Pravice industrijske lastnine so varovane tudi po mednarodnem pravu, zlasti s Sporazumom o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine² (Sporazum TRIPS), Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih³ (WPPT) in Mednarodno konvencijo za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij⁴ (Rimska konvencija).

Družba SCF v Italiji in zunaj italijanskega ozemlja opravlja dejavnosti zbiranja nadomestil (collecting) kot pooblaščen subjekt za upravljanje, pobiranje in razdeljevanje nadomestil, ki pripadajo proizvajalcem fonogramov, ki so vanj včlanjeni.

Družba SCF se je v okviru svojega pooblastila z združenjem italijanskih zobozdravnikov (Associazione Nazionale Dentisti Italiani) pogajala o sklenitvi kolektivne pogodbe za določitev zneska pravičnega nadomestila za vsako „priobčitev javnosti“ fonogramov, vključno s priobčitvijo javnosti v poslovnih prostorih samostojnih poklicev. Zaradi neuspešnosti teh pogajanj je družba SCF pred sodiščem v Italiji sprožila postopek proti M. Del Corsu, da bi se ugotovilo, da je ta kot ambientalno glasbo v svoji zasebni zobozdravstveni ordinaciji v Torinu predvajal avtorskoppravno varovane fonograme in da je treba za to predvajanje plačati pravično nadomestilo.

¹ Direktiva Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 120). Ta direktiva, ki je veljala v času dejanskega stanja spora, je bila kodificirana in razveljavljena z Direktivo 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL L 376, str. 28). Zадjenavedena direktiva je začela veljati 16. januarja 2007.

² Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine iz Aneksa 1 C k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), ki je bil 15. aprila 1994 podpisan v Marakešu in odobren s Sklepom Sveta z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986 – 1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (94/800/ES) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 80).

³ Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO) je 20. decembra 1996 v Ženevi sprejela Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (v nadaljevanju: WPPT) in Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (v nadaljevanju: WCT). Ti pogodbi sta bili v imenu Evropske skupnosti odobreni s Sklepom Sveta 2000/278/ES z dne 16. marca 2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 33, str. 208).

⁴ Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, ki je bila sprejeta v Rimu 26. oktobra 1961. Evropska unija ni pogodbenica te konvencije, pogodbenice pa so vse države članice razen Republike Malte.

Corte d'appello di Torino (pritožbeno sodišče v Torinu, Italija), kateremu je bil predložen spor, v bistvu sprašuje, ali se Rimska konvencija, Sporazum TRIPS in Pogodba WPPT neposredno uporabljajo v pravnem redu Unije in ali se lahko posamezniki nanje neposredno sklicujejo. Nato želi izvedeti še, ali pojem „priobčitev javnosti“ iz teh mednarodnih pogodb sovпада s pojmom iz prava Unije in ali zajema brezplačno predvajanje fonogramov v zobozdravstvenih ordinacijah.

Sodišče v današnji sodbi najprej ugotavlja, da je Sporazum TRIPS in Pogodbo WPPT podpisala in odobrila Unija in da sta zato sestavni del njenega pravnega reda. Rimska konvencija ni del pravnega reda Unije, vendar pa ima posredne učinke na Unijo, saj ima Unija dolžnost, da ne ovira držav članic pri izvajanju obveznosti, ki jih imajo na podlagi te konvencije.

Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da se posamezniki ne morejo neposredno sklicevati niti na to konvencijo, niti na Sporazum TRIPS, niti na Pogodbo WPPT.

Poleg tega Sodišče navaja, da je treba pojem „priobčitev javnosti“ iz prava Unije razlagati ob upoštevanju enakih pojmov iz teh mednarodnih pogodb in na tak način, da ostajajo skladni s temi pogodbami.

Nato Sodišče odgovori na vprašanje, ali pojem „priobčitev javnosti“ zajema brezplačno predvajanje fonogramov v zasebni zobozdravstveni ordinaciji. V zvezi s tem Sodišče pojasni, da je treba presojati položaj vsakega uporabnika in vseh oseb, ki jim je ta priobčil avtorskopravno varovane fonograme. Pri tej presoji je treba upoštevati več dodatnih meril, ki niso samostojna, ampak odvisna drugo od drugega.

V skladu s sodno prakso Sodišča je, na prvem mestu, med temi merili vloga uporabnika bistvenega pomena. Uporabnik namreč stori priobčitev javnosti, če posreduje in svojim strankam omogoča dostop do radiodifuznega oddajanja, ki vsebuje avtorskopravno varovano delo, in se popolnoma zaveda posledic svojega ravnanja. Sodišče je na drugem mestu pojasnilo nekatere značilnosti **pojma javnost**. Tako pojem „javnost“ zajema **nedoločeno število** morebitnih naslovnikov, pri tem pa mora biti **število oseb dovolj veliko**. Sodišče je na tretjem mestu presodilo, da je upoštevana tudi **pridobitnost „priobčitve javnosti“**. Tako se razume, da je javnost, ki je naslovnica priobčitve, prvič, ciljna javnost uporabnika in, drugič, nekako dovezeta za to priobčitev in je ne „sprejme“ po naključju.

Na podlagi teh meril je Sodišče presodilo, da ravnanje zobozdravnika, ki v svoji ordinaciji brezplačno predvaja fonograme strankam, ki te fonograme poslušajo neodvisno od svoje volje, ni „priobčitev javnosti“ v smislu prava Unije.

Tako zobozdravnik sicer namenoma predvaja fonograme, vendar pa njegove stranke običajno sestavljajo skupino oseb, katere sestava se večinoma ne spreminja, in torej sestavljajo **določeno skupino morebitnih naslovnikov**, tako da ne gre za osebe na splošno. Poleg tega je glede dovolj velikega števila oseb, ki jim je zobozdravnik omogočil poslušanje istega predvajanega fonograma, Sodišče ugotovilo, da v zvezi s strankami zobozdravnika to število **nima velikega pomena oziroma ni pomembno**, ker je število oseb, ki so hkrati navzoče v njegovi ordinaciji, običajno zelo majhno. Poleg tega, čeprav stranke prihajajo zaporedoma, po navadi ne poslušajo istih fonogramov, kar velja zlasti za tiste, ki se oddajajo z radiodifuzijo. Nazadnje, tako predvajanje **nima pridobitnega namena**. Zobozdravnikove stranke namreč obiščejo njegovo zobozdravstveno ordinacijo le z namenom, da bi prejele zdravstvene storitve, saj predvajanje fonogramov ni sestavni del opravljanja zobozdravstvenih storitev. Te stranke naključno in neodvisno od svojih želja pridobijo dostop do nekaterih fonogramov, ki je odvisen od časa, ko pridejo v ordinacijo, dolžine čakanja in vrste storitve, ki so je deležni.

V teh okoliščinah ni mogoče domnevati, da bi bile običajne stranke zobozdravnika dovezetne za to predvajanje.

Zato tako predvajanje proizvajalcem fonogramov ne daje pravice do nadomestila.

OPOZORILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe omogoča sodiščem držav članic, da v okviru postopka pred njimi Sodišče prosijo za razlago prava Unije ali glede veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Nacionalno sodišče mora zadevo rešiti v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben primer.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106